

Ustavni sud pet i pol godina ne želi riješiti zahtjev sudskih vještaka

Društvo sudskih vještaka podnijelo je 2008. zahtjev za ocjenu ustavnosti odredbi Pravilnika o imenovanju vještaka i visini naknade za njihov rad. Nije dobilo odgovor ni na lanjsku požurnicu

piše **EDIS FELIĆ**
edis.felic@liderpress.hr

Pozivamo poduzetnike da iznesu svoje probleme. Tragom vaših napisa, upućivanjem na apsurdne u pojedinačnim slučajevima upozoravat ćemo na nedostatke sustava u cijelosti i tako poduprijeti čitatelje Lidera kao pojedince u njihovim neravnopravnim sporovima s glomaznom državnom upravom.

Kontakt:
E-pošta: edis.felic@liderpress.hr
Tel. 01/6333-548
Adresa: Edis Felic, Lider,
Savska 41, 10144 Zagreb

Malo ćemo o odgovornosti Ustavnog suda. Hrvatsko društvo sudskih vještaka 31. listopada 2008. pod brojem U-II-4674/2008. podnijelo je zahtjev za ocjenu ustavnosti Pravilnika o stalnim sudskim vještacima (NN 88/08). Gotovo pet godina kasnije, 25. kolovoza 2013. HDSV je uputio požurnicu (Ur. broj: To-151/2013.), ali do danas nema odgovora iz Ustavnog suda na taj zahtjev. Dogodi li se da Ustavni sud ipak ocijeni da je Pravilnik protuustavan, moglo bi se pokrenuti pitanje odštete sudskih vještaka, za što neće biti odgovoran samo onaj tko je donio Pravilnik, nego i Ustavni sud.

Deset godina ista cijena HDSV je zatražio ocjenu ustavnosti za članak 5., koji se odnosi na postupak imenovanja sudskih vještaka, i članak 22., koji govori o visini naknade za njihov rad. To je za neku drugu temu i nećemo se upuštati u ocjenjivanje ustavnosti jer za to imamo kompetentnije ljude, ali dotaknimo se članka samo zbog eventualnih posljedica. Predsjednica HDSV-a Melita Bestvina ističe da se od 1998. sudskim vještacima krše ljudska prava jer im država onemogućuje primanja u skladu s poslom kojim se bave te s porastom troškova. Kulminiralo je, navodi, 2008. zbog kozmetičke izmjene Pravilnika.

- Nakon 10 godina ostala je ista vrijednost sata, nije se poštovalo usklađivanje cijene rada s porastom troškova života, iako je to odvjetnicima priznato. Dakle, diskriminacija u odnosu na pravnu struku traje 16 godina, pa je sat odvjetnika dosegao 250 kuna neto, a naš je 55 kuna neto - objasnila je Bestvina.

Da nešto nije u redu s Pravilnikom pokazuje i dopis koji je HDSV-u poslan iz Ureda zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava. U njemu se navode primjeri angažiranja vještaka koji su u sukobu interesa, a što bi se moglo popraviti izmjenom članka 5. Pravilnika,

koji govori o imenovanju vještaka. Dakle, čim neko neovisno, a kompetentno tijelo izražava sumnju u postupak imenovanja, jasan je to znak da bi Ustavni sud o spornim odredbama morao što prije iznijeti svoje stajalište. Bestvina kaže da je na svaki način pokušala upozoriti Ustavni sud da taj predmet napokon počne rješavati, ali svaki je put, osim nekakvih obećanja, nailazila na šutnju. U razgovoru s njom osjeti se da je ogorčena takvim ponašanjem, prije svega predsjednice Ustavnog suda Jasne Omejec. - U zadnjih par dana imamo priliku čuti da je Hrvatska na dnu ljestvice prema stanju u pravosuđu. To pokazuje i naš slučaj. Kakav komentar treba podatak da predsjednica Ustavnog suda rješava ono što je zanimljivo i medijski zvučno - istaknula je Bestvina.

Pitanje etičnosti Prošlo je pet i pol godina otkako je HDSV podnio zahtjev za ocjenu ustavnosti, ali nema naznaka da bi se Ustavni sud mogao uhvatiti ukoštac s tom problematikom. Jednog će dana ipak morati i što ako utvrdi da su sporne odredbe zaista protuustavne. Postavit će se pitanje odgovornosti onih koji su takav Pravilnik donijeli (a bili su upozoravani na moguće probleme). I s pravom, jer bi HDSV mogao pokrenuti pitanje odštete. No također je važno i pitanje odgovornosti ustavnih sudaca, o čemu se uvijek stidljivo govori. Ustavni sud mora biti neovisno tijelo, jer da je drugačije ne bi imao svoju svrhu pa bi njegovu funkciju mogla obavljati stranka na vlasti. No neovisnost znači i odgovornost, a ne da se njegovi članovi mogu ponašati onako kako hoće jer im nitko ne može ništa. To je i pitanje etičnosti, a Ustavni sud na tome pao. ■

IGNORIRANJE

Što ako ih priupita Reding?

Poslali smo upit predsjednici Ustavnog suda Jasni Omejec i dali joj primjeren rok da odgovori na par jednostavnih pitanja. Pitali smo je zašto se toliko čeka na odgovor i kada se može očekivati, zašto nikad nije odgovorila na dopise HDSV-a i kako se određuju prioriteta u ocjenjivanju ustavnosti pojedinih akata. No kao ni HDSV, ni mi nismo dobili odgovor na svoja pitanja, što dodatno pojačava sumnju da Ustavni sud zasad ne želi riješiti taj zahtjev.

Iz HDSV-a poručuju da će o tome obavijestiti potpredsjednicu Europske komisije i povjerenicu za pravosuđe, ljudska prava i građanstvo Vivian Reding. S obzirom na to da je riječ o dami na čiji je 'šarm' pao i premijer Zoran Milanović u slučaju Perković, bit će zanimljivo baci li oko i na Ustavni sud RH. Već je pokazala da ne priznaje riječ 'ne'.